

Flerspråklig plan for barnehagene i Lenvik kommune 2012-2014

Revidert av flerspråklig team oktober 2012

Innhold

FLERSPRÅKLIG PLAN FOR BARNEHAGENE I LENVIK.....	2
FØR BARNET BEGYNNER I BARNEHAGEN.....	4
FØRSTE MØTE MED BARN OG FORELDRE.....	4
DEN FØRSTE TIDEN I BARNEHAGEN.....	5
FLERSPRÅKLIG TEAM.....	6
VEILEDNING.....	6
FLERSPRÅKLIG NETTVERK.....	6
MANGFOLD SKAL VISES I BARNEHAGEN.....	7
FORELDRESAMARBEID.....	7
SPRÅKSTIMULERING.....	8
OPPSUMMERENDE SPRÅKRÅD.....	8
UTSTYR/LITTERATUR.....	9
UTSYRSBANKEN.....	9
AKTUELLE SAMARBEIDSPARTNERE.....	10

VEDLEGG 1-5

FLERSPRÅKLIG PLAN FOR BARNEHAGENE I LENVIK

Barns språklige og kulturelle bakgrunn må få en konsekvens for barnehagens pedagogiske innhold, arbeidsmåter og organisering. Flerspråklig plan skal omfatte arbeidet for flerspråklige barn i barnehagene. Den skal være til hjelp i barnehagens arbeid med å legge til rette for tiltak for flerspråklige barn, og tiltak for det flerkulturelle fellesskapet.

Med flerspråklighet mener vi:

- Minoritetsspråklige barn der begge foreldrene har et annet morsmål enn nordisk og engelsktalende språk
- Tospråklige barn der en av foreldrene har et annet morsmål enn norsk
- Adoptivbarn med utviklet morsmål

I strategiplanen Likeverdig opplæring i praksis utgitt av KUD 2007 heter det: «En flerkulturell barnehage og skole kjennetegnes av et personale som ser på det kulturelle og språklige mangfoldet som en ressurs. Ulikheter i kultur, språk og religiøs bakgrunn kan være en verdifull kilde til kunnskap og forståelse og kan bidra til aksept og anerkjennelse av ulikheter (s.9)»

Vi må ta inn over oss at kulturelle, religiøse og språklige variasjoner er normaltstanden i barnehagen og at det kreves en endring i organisasjonsutvikling og planlegging av den pedagogiske virksomheten.

Flerspråklig plan sammen med veiledning fra flerspråklig team skal være til hjelp og gi grunnlag i arbeidet med de flerspråklige barna i din virksomhet. Planen er ment som en veileder, støtte og inspirasjon i arbeidet med flerspråklige barn og foreldre.

Alle kommunale barnehager skal i de neste 4 årene jobbe med å fremme et språkmiljø som gir språklig mangfold i barnehagene. Personalet skal bidra til å utvikle barnehagen til en god arena for språkutvikling for alle barn, uansett hvilket morsmål barnet har. Barnehagenes oppgave er blant annet å være positiv til alt språklig mangfold, og arbeide for at barn skal utvikle et positivt forhold til sitt eget språk.

FØR BARNET BEGYNNER I BARNEHAGEN

Sjekk ut følgende før eventuelle møter eller hjemmebesøk

- Kan mor eller far norsk?
- Er det mulig å kommunisere med dem uten hjelp av tolk?
- Hvilket språk behersker barnet?

I forbindelse med oppstart er det oversatt følgende skjema. Se vedlegg 1.

Velkommen til _____ barnehage

Innkalling til foreldresamtale

Informasjonsskjema om barnet

Samtykke til publisering av bilder på nett/kontakt med media

Disse skjemaene er oversatt på følgende språk: **tigrinja, arabisk, somalisk og engelsk**. Alle barnehagene har fått disse skjemaene tilsendt. (Hvis barnehagen ikke har skjemaene, ta kontakt med flerspråklig team)

På Kunnskapsdepartementets side finner du [Velkommen til barnehagen](#), oversatt til følgende språk: engelsk, nord-samisk, somalisk og arabisk.

FØRSTE MØTE MED BARN OG FORELDRE

Vi bruker tolk/tefontolk til samtaler med foreldrene/foresatte. Det er viktig i forkant av møtet å informere tolken om ord/begreper og tema som samtalen vil omhandle. Se vedlegg 2. Veiledning ved bruk av tfontolk.

Viktig informasjon :

- Hva er bakgrunnen til familien?
- Hvor og hvordan har de bodd? Hvor mange er de i familien? Har de måttet reise fra noen?
- Har de opplevd noe traumatisk/spesielle hendelser?
- Hvor mye kan barnet på sitt morsmål?
- Hvilken religion/livssyn praktiserer familien, er det spesielle hensyn vi må ta (Høytid, mat, klesmåter)?
- Hvilken utdanning har de?
- Hvilke ønsker har foreldrene i forhold til hvor mye vi skal trekke fram barnets flerkulturelle bakgrunn?
- Kjenner familien til hva en norsk barnehage er?
- Gi informasjon om hva en barnehage er, vis barn og foreldre rundt
- Informer om vår taushetsplikt
- Oppfordre familien til å bruke morsmålet hjemme

Det er viktig å ha hyppige foreldresamtaler i oppstarten- bruk tolk. [Å samtale via tolk.](#) Prioriter det viktigste, ta opp få ting om gangen

DEN FØRSTE TIDEN I BARNEHAGEN

Det er viktig at personalet kommuniserer selv om det ikke er etablert et felles språk. Personalet har ansvar for å opprette en åpen dialog med barnet og familien.

- Viktig med enkle og klare beskjeder, ikke bruk for mange ord, vær konkret, bruke gjerne bilder, konkrete og tegninger.
- Ha hyppige samtaler i oppstarten med foreldrene og bruk tolketjenesten. Sjekk ut om de har forstått det du formidler, vær så konkret som mulig, vis gjerne med eksempler.
- Barnet trenger faste rutiner som gir trygghet. Det anbefales at barnet får en kontaktperson.
- Oppfordre familien til å bruke morsmålet hjemme. [Flere språk til flere](#) er en informasjons og rådgivertjeneste om det å vokse opp med to eller flere språk.
- Finn et barn som kan være veiviser i oppstarten ved å vise rundt i barnehagen, hjelpe til med håndvask, følge ut eller til matbordet med mer. Vennskap kan støtte og gjøre det flerspråklige barnet trygg.
- Lær deg noen ord på barnets morsmål eks. hei, god dag, spise, gå på do med mer. Dette skaper kontakt. Bruk familien som språk kilde.
- Lag ordbok sammen med barnet. Lim inn bilder av rutinesituasjoner og benevn både med morsmålet og norsk.
- Huskeliste til foreldrene kan skrives på deres morsmål.
- Bruk bildekommunikasjon, bildebrev, bildebeskjeder, ukeplan/dagsrytme, fotoplansjer og fotofortellinger.
- Heng opp kart, flagg, bilder fra barnets hjemland i garderoben.

[NAFO](#). Nasjonalt senter for flerkulturell opplæring bidrar til kompetanseutvikling i barnehager, skoler, universiteter, høgskoler og voksenopplæringssentra. Her finner du aktuelt stoff om språklig og kulturelt mangfold i barnehagen. Sidene henvender seg til både barnehager, barnehageeier og barnehagemyndighet.

FLERSPRÅKLIG TEAM

Flerspråklig team ble opprettet i 2010 og består av barnehagefaglig rådgiver og Leena Yttervoll, fagleder/styrer i Berglia barnehage. Leena har jobbet i mange år med dette området og har videreutdanning i flerspråklighet.

Leena Yttervoll, Berglia barnehage	77 87 21 00
Anny Bråthen, barnehagefaglig rådgiver	77 87 10 39

VEILEDNING

Barnehager som har flerspråklige barn tilbys veiledning av flerspråklig team som ledd i språkstimuleringstiltak og flerkulturelt arbeid. Flerspråklig team kan tilby veiledning på følgende områder:

- Veiledning på innsendte case/problemstillinger, praktiske spørsmål og planer
- Hvordan starte opp og legge til rette for språkstimuleringstiltak og flerkulturelt arbeid
- Observasjon personal/barn med påfølgende veiledning
- Barnelitteratur
- Faglitteratur
- Bruk av pedagogiske verktøy som
  - Snakkepakken
  - Språkpermen/Lær meg norsk før skolestart
  - Steg for steg
  - Språkmodellering
  - Skoggruppetmetoden

Veiledning tilbys på avdelingsmøter, pedagogiske arbeidsmøter, planleggingsdager, til enkeltgrupper og enkeltpersoner med ansvar for flerspråklige barn. Ved behov for veiledning, ta kontakt med flerspråklig team eller fyll ut søknad om tiltak for å bedre språkforståelsen blant minoritetsspråklige barn i førskolealder.

Barnehagen kan søke ressurs for å bedre språkforståelsen blant minoritetsspråklige barn. I hovedsak gis veiledning ved flerspråklig team.

FLERSPRÅKLIG NETTVERK

Flerspråklig nettverk er for personal som har ansvar for flerspråklige barn, og gjennomføres annenhver måned. Alle barnehager i kommunen inviteres til å delta på nettverk. Nettverket er et forum hvor man kan diskutere aktuelle problemstillinger og få veiledning på innsendte case/problemstillinger. Her har vi fokus på erfaringsutveksling, kompetanseheving og veiledning. Vi anbefaler også barnehager som ikke har barn flerspråklige barn per dags dato å delta, for kompetanseheving i egen barnehage.

MANGFOLD SKAL VISES I BARNEHAGEN

I temaheftet om språklig og kulturelt mangfold, trekkes det frem en ressursorientert tilnærming til mangfold som vises ved at:

- Ulike språk, kulturer og religioner anerkjennes og synliggjøres i barnehagens innhold, planer og organisering
- Språklige, kulturelle og religiøse forskjeller ses på som en berikelse for felleskapet i barnehagen
- Alle barn, foreldre og personal er inkludert i flerkulturelt fellesskap
- Barnehagen har en flerkulturell forankring.

Måter å gjøre dette på:

- Lag temaarbeid om barnets hjemland. Ta i bruk musikk, sanger, regler, eventyr og lag gjerne mat fra ulike kulturer. Foreldrene er ressurspersoner. Et samarbeid er viktig for å avklare foreldrenes ønsker om hva som skal formidles.
- Sjekk ut om det er andre i foreldregruppa som har noe fra barnets hjemland
- Biblioteket er behjelpelig med å finne stoff og bøker fra aktuelle land
- Heng opp flagg og velkommen til barnehagen på ulike språk i garderoben. Søk på nett og finn stoff om landet
- Ta vare på hvert temaarbeid og lag en egen samling av arbeid med flerspråklig barn.

FORELDRESAMARBEID

- Det er personalets ansvar å få de flerspråklige til å føle seg velkommen. Ta kontakt, ikke la de bli sittende alene på tilstelninger i barnehagen. Vis at du er interessert selv om vi ikke snakker samme språk.
- Møt foreldrene når de kommer, vær oppsøkende! Snakk med foreldrene/foresatte, viktige beskjeder må gis direkte, og kan gjerne understrekes med skriftlige dokumenter.
- Ta bilder av hverdagslivet i barnehagen, det konkretiserer hva vi driver med
- Bruk gjerne videoopptak for å vise hverdagslivet i barnehagen.
- Vurder om det skal være egne foreldremøter for flerspråklige foreldre/foresatte
- Vær konkret når det gis råd om hva barnet trenger av utstyr og bruk gjerne utstyrsliste med bilder. Se vedlegg 3.
- By på deg selv, vær raus med å komme med råd og tips til hverdagslige ting, som for eksempel hvordan vi feirer bursdag, fornuftige klær om vinteren med mer
- Vær nysgjerrig på deres kultur, fortell om deg selv, invitere foreldrene til å fortelle fra sin kultur. Kanskje kan de vise fram noe fra egen kultur, komme i barnehagen for å lage mat fra egen kultur med mer. Kjennskap gir

vennskap. Viktig å ta i bruk foreldre. De er en stor ressurs på sin kultur, sitt språk og sine tradisjoner

SPRÅKSTIMULERING

Det er ikke uvanlig at flerspråklige barn har en taus periode når det skal lære et nytt språk. Barna lytter seg gjerne inn i det nye språket. Prat med barnet selv om det har en taus periode. Navngi alt som skjer. Ved gjentakelser lærer barnet å forstå det nye språket.

Språk læres best i naturlige sammenhenger, bruk språket og dialogen aktiv med barnet. Barn utvikler språk i samspill med andre mennesker og samtaler er den mest grunnleggende læringsaktiviteten for barn i alderen 2-6 år. Det er viktig at barn møter ansatte som bruker et rikt og variert språk i samtaler med barn og som inviterer barna inn i samtalen. Ikke fokuser på stavefeil/uttalefeil, prøv å forstå barnet slik at det får lyst til å snakke mer. Uttalefeil er en bagatell i denne sammenheng. Tegn til tale kan være god hjelp i oppstarten, det er med på å forsterke ordene og bruke flere sanser. Se vedlegg 4

Når barnet er sikker i morsmålet, er det lettere å lære et nytt språk. Det er derfor viktig å la barnet bruke sitt morsmål. [Tema morsmål for barnehager!](#) Tospråklige barn har ofte en bedre evne til å tenke divergent, ha flere perspektiv i tankene samtidig. Det er en berikelse for barnet å beherske flere språk - verdsett derfor at barnet har to språk.

Det er naturlig at barn med to eller flere språk trenger lengre tid på å bli sikker i et nytt språk. Det er sjelden at alt er på plass før skolestart. Det tar opp til 5-7 år å lære et språk fullstendig, slik at språket blir et redskap for tenking og læring.

OPPSUMMERENDE SPRÅKRÅD

1. Følg barnet; sett navn på og snakk om det som fanger barnets interesse. Følg opp barnets initiativ til samtale med tilknytning og videreføring.
2. Sørg for at barnet får gjøre allsidige erfaringer. Gi rom for samtale om erfaringer og opplevelser. I artikkelsamlingen «Flerspråklig utvikling hos barn i førskolealder» vil du kunne finne gode råd og tips. (Fås hos flerspråklig team)
- 3 Vær en god samtalepartner. Undre deg sammen med barnet, unngå kontroll spørsmål. Vær en god samtalepartner for barnet – bruk åpne spørsmål, unngå ja og nei spørsmål. I temahefte «Språkmiljø og språkstimulering» gis det gode eks. på hvordan gjøre dette. Temaheftene finner du her; <http://www.udir.no/Barnehage/Rammeplan/Temahefter/>
4. Bruk den poetiske språkfunksjonen sammen med barnet. Bruk rim/regler, sang fortelling og høytlesning
5. Språktest hendelser i barnets liv i nåtid, fortid og framtid. Fortell fra ditt eget liv.

6. Vis respekt for leken, ikke avbryt den. Den gode leken krever tid. Delta på barnets premisser i leken

UTSTYR/LITTERATUR

- Språkkofferter. I en språkkoffert er det en fortelling eller en bok, og et utvalg konkreter fra fortellingen. Hver barnehage har fått utdelt språkkofferter, men må selv fylle den med innhold. For ideer/forslag kontakt flerspråklig team eller se vedlegg 5, spennende å lage språkesker selv.
- [Troll i ord](#). er et læringsverktøy for arbeid med språk i barnehagen og bygger på prinsippene i prosjektet «Lær meg norsk før skolestart!» Ved hjelp av læreverktøyet kan pedagogen legge opp til språkbrukssituasjoner med utgangspunkt i eventyret om Gutten som gikk til nordavinden og krevde igjen melet. Her har man en treeske fylt med figurer, ordkort med begrep fra eventyret, fortellerkort med scener fra eventyret og problemløsningskort som tar tema hentet fra eventyret. I tillegg inneholder esken puslespill, eventyrhefter på flere språk og en lærerveiledning. Berglia, Furumoen, Husøy og Skogen har fått utdelt verktøyet. Ta kontakt med en av disse barnehagene om du ønsker å låne.
- [Snakkepakken](#) er et pedagogisk språkverktøy og egner seg for barn i 2 – 9 årsalderen uansett språkferdighet og morsmål. Materialet består av rundt 140 gjenstander, spill og bøker. Alle barnehagene har dette verktøyet

Eksempler på arbeidsverktøy man kan få innføring i:

- Skoggruppemetoden, Jeg vil mestre.
- Språkmodellering

Eksempel på faglitteratur kan lånes hos flerspråklig team

- Se mangfold! Perspektiver på flerkulturelt arbeid i barnehagen
- Lær meg norsk før skolestart! Språkstimulering og dokumentasjon i den flerkulturelle barnehagen. <http://lærmegnorskførskolestart.no>
- Barns læring om språk og gjennom språk
- Ressurshäfte, flerspråklig arbeid i barnehagen , NAFO
- Temahefte, språklig og kulturelt mangfold
- Artikkelsamling «Flerspråklig utvikling hos barn i førskolealder» - omhandler følgende tema; foreldresamarbeid, uteliv, skoggruppe, storyline
- Jeg vil mestre

UTSYRSBANKEN

Her kan man gratis låne forskjellig utstyr i forbindelse med aktiviteter utendørs både sommer og vinter. For skoler og barnehager er det mulig å låne utstyr på vegne av barna. Ta da med en bekreftelse fra skolen/barnehagen om lån av utstyr. Utstyrsbanken er lokalisert på ungdommens hus (UHU) i Sandvika.

- Langrennsski, skistaver og skisko
- Slålåmski/Snowboard

- Hjelmer til både ski, skøyter og sykkel
- Soveposer
- Lavvo for 8-10 personer
- Sykler, sykkelhenger
- 1 stk utstyrs bag med bålpanne med stativ - kaffekjele - kasserolle - vaffeljern - speiderkniver - øks - sag - presenning - tau for å lage aktivitetsløyper
- idèpermen "Barn i friluft", uteaktivitet for barnehage, skole, SFO, foreninger og familier
- 1 stk kanoenger med 7 kanoer, årer og redningsvester

AKTUELLE SAMARBEIDSPARTNERE

Lenvik kommune har organisert flyktingetjenesten og voksenopplæringa sammen i Senter for læring og integrering. Helsesøster for flyktninger har også kontor i de samme lokalene.

Flyktingetjenesten kan være behjelpelig med å støtte familien i kontakt med barnehagen. Voksenopplæringa kan være behjelpelig i forhold til tospråklig assistent/språkpraksis og arbeidstrening. Lenvik kommune har et flyktingeteam som blant annet jobber med bosetting og integrering av flytninger på et overordnet nivå.

Tilskudd til bosetting av personer med alvorlige kjente funksjonshemninger og eller adferds-vansker. Ordningen skal dekke ekstraordinære kommunale utgifter som følger av bosetting av flyktninger med fysiske og eller psykiske funksjonshemninger. Søknadsfrist er 12 måneder etter bosetting. Se mer informasjon på [IMDi](#). Det er flyktingetjenesten som søker dette tilskuddet etter søknad fra barnehageeier.

Senter for læring og integrering	
Sentralbord	77871900
Virksomhetsleder	77871902

Avdeling Voksenopplæring	
Fagleder	77871903
Rådgiver	77871904

Avdeling Flyktingetjenesten	
Fagleder	77871908
Flyktingkonsulent	77871911
Helsesøster	77871905

Heimly mottakssenter kan være behjelpelig i forhold til familier på asylmottaket

Skoler
Samarbeid med skolen, skoleelever som kan lese for barnehagebarn på ulike morsmål.

INNKALLING TIL FORELDRESAMTALE

Til foreldre/foresatte: _____

Velkommen til foreldresamtale i _____ barnehage _____ dag den _____

Kl. _____ med pedagogisk leder _____

Dette er en samtale om ditt barn og det er viktig at dere møter, da vi har bestilt telefontolk til dette tidspunkt. Vi ønsker at dere forbereder dere til samtalen ved å tenke igjennom og gjerne notere ned til punktene nedenfor.

Vi opplyser om at personalet i barnehagen har taushetsplikt.

Barnets navn:	Født:
Foresatte:	Tlf: E-post:
Foresatte:	Tlf: E-post:
Søsken:	
Spisevaner/allergi:	
Behov for hvile:	
Språk/ språklig utvikling:	
Motorisk utvikling, finmotorisk/grovmotorisk:	

Sosial utvikling/adferd:
Emosjonell/følelsesmessig utvikling:
Viktig informasjon til barnehagen:
Foreldrenes forventninger til barnehagen:
Hvem kan hente barnet i barnehagen:
Annet:

Underskrift foresatte:

Underskrift pedagogisk leder:

INFORMASJONSSKJEMA OM BARNET:

Barnets navn _____

Født: _____

Nasjonalitet: _____ Morsmål: _____

Hvilken religion tilhører familien? _____

Har barnet foreldrene her i Norge? _____

Har barnet søsken? _____

Har familien måtte reist i fra noen familiemedlemmer? _____

Hvor lenge har barnet/ familien vært i Norge? _____

Hvor/Hvordan har familien bodd (i hjemlandet)? _____

_____

Har familien opplevd noe traumatisk? _____

Er det spesielle hensyn vi bør ta i forhold til høytider, mat, økonomi, klær? _____

Hvilke ønsker har foreldrene i forhold til hva vi skal trekke fram fra barnets kultur/minoritetsbakgrunn? _____

Har barnet godt utviklet morsmål/god uttale? (foreldrenes vurdering) _____

Hva like barnet å holde på med? _____

Kjenner familien andre her i området? _____

Vet familien hva en barnehage er? _____

Eventuelt noe mer vi bør vite om familien? _____

HUSK Å INFORMERE OM VÅR TAUSHETSPLIKT!

Samtykke til publisering av bilder på nett/ kontakt med media.

Fra og med februar 2009 vil alle skoler og barnehager i Lenvik kommune få egne sider under www.lenvik.kommune.no. Der de kan legge ut informasjon og bilder. I den forbindelse ber vi foresatte med barn under 15 år ta stilling til om bilder av deres barn kan publiseres på nettsidene. Ungdom over 15 år regnes av Datatilsynet som gamle nok til selv å samtykke til publisering.

Bildene som legges ut på kommunens nettside vil aldri vise barn i nedverdiggende situasjoner. Ungene vil ikke bli identifisert med fullt navn.

Samtidig ber vi de foresatte som ikke ønsker at media skal intervju/fotografere barnet om å markere dette i skjemaet under. Det finnes ikke noen lov som sier at media i et hvert tilfelle skal be om samtykke, det vil være en skjønnsmessig vurdering, avhengig av den aktuelle situasjonen. Men media vil i de aller, aller fleste situasjoner respektere det dersom noen ikke ønsker at bilder skal publiseres.

Lenvik kommunes hjemmeside- sett kryss bak ETT av alternativene:

Bilder av mitt/vårt barn kan publiseres på kommunens hjemmeside. Vi godtar både at barnet kan være i hovedfokus på bildet, og være med på gruppebilder.	
Bilder av mitt/vårt barn kan publiseres på kommunens hjemmeside, men kun dersom barnet er del av en større gruppe.	
Bilder av mitt/vårt barn skal ikke publiseres på kommunens hjemmeside.	

Media- sett kryss bak ETT av alternativene:

Media kan intervju/fotografere/filme mitt/vårt barn, både i tilfeller der barnet er i hovedfokus og der barnet er en del av en større gruppe	
Media kan intervju/fotografere/filme mitt/vårt barn, men kun dersom barnet er en del av en større gruppe.	
Jeg/vi ønsker ikke at barnet skal intervjues/fotograferes/filmes av media, og ber skolen/barnehagen gjøre media oppmerksom på dette.	

Andre opplysninger du/dere ønsker å gi til skolen/barnehagen

Barnets navn _____

Skole/barnehage _____

Dato/signatur: _____

VELKOMMEN TIL _____ BARNEHAGE. AVD/BASE _____

Barnehagen skal gi barn gode oppvekst og utviklingsmuligheter i nært samarbeid med barnas hjem. Vi skal sikre barna en god og trygg oppstart med faste rutiner i rolige omgivelser og skape godt samspill i barnegruppen.

Åpningstider.

Barnehagen har åpent fra _____. Barnehagen er stengt lørdag og søndag, samt julaften og andre helligdager. Nyttårsaften og onsdag før skjærtorsdag stenger barnehagen kl. 12.00. Vi har fem planleggingsdager i året og barnehagen er disse dagene stengt for barna. Nærmere beskjed kommer.

Personalet.

Styrer: _____

Pedagogisk leder: _____ Førskolelærer: _____

Assistent: _____

Assistent: _____

Oppstart i barnehage.

Foreldrene eller en som kjenner barnet godt, skal være sammen med barnet den første tiden i barnehagen. Dette til barnet er kjent og føler seg trygg nok til å være alene.

Bringe og hente.

Barna overlates til personalet i barnehagen. Det gis beskjed til personalet når barnet hentes. Foreldrene må gi beskjed på forhånd om andre skal hente barnet.

Mat. Melk/vann serveres som drikke i barnehagen. Barna får servert :

_____ brødmåltid

_____ fruktmåltid

_____ varm lunsj i løpet av dagen.

Sykdom.

Hvis barna er syke eller av annen grunn ikke kan være ute, skal de holdes hjemme. Barnehagen skal ha beskjed dersom barnet på grunn av sykdom eller annet er borte fra barnehagen.

Hvile og søvn.

De av barna som trenger søvn eller hvile får det. De fleste barnehagene har soveskur med sovekrybber. I noen barnehager er det nødvendig at dere tar med vogn slik at barna kan sove ute.

Foreldresamarbeid.

Det er viktig med daglig kontakt mellom foreldre og barnehagen, også for barnas trivsel. Barnehagen skal hele tiden ha oppdatert foreldrenes telefonnummer og adresse. Vi har foreldresamtaler to ganger pr. år. Dette er en samtale om ditt barn, barnehagen skaffer telefontolk til samtalen. Vi har også foreldremøte to ganger i året hvor alle foreldrene i barnehagen er tilstede og får informasjon om barnehagens arbeid. Personalet i barnehagen har taushetsplikt.

Klær.

Barna må være kledd slik at de kan være ute i alt slags vær. De må ha skiftetøy liggende i barnehagen i tilfelle de blir våte. Barn som bruker bleier må ha bleier og eventuelt salve med seg. Alt av klær må merkes med barnets navn.

Dette er klær barna alltid skal ha i barnehagen:

- Et sett innetøy (undertøy, strømpebukse, sokker, genser, bukse)
- Tøfler/sklisikre sokker
- Støvler/cherrox
- Parkdress og regntøy

Høst/vår:

- En tynn genser
- Ei tynn lue
- Utejakke og fottøy
- Sokker til bruk i støvler

Vinter:

- Bobledress.
- Tykk genser og bukse til bruk under dress(Ull eller fleece)
- Varmt fottøy
- Votter
- Lue
- Lester

Vi gleder oss til å bli kjent med dere!

VELKOMMEN!

Bruk av telefontolk

Bestill tolk ved å ringe tolketjenesten, NORICOM TEL 81535500/75542200
Hvilket språk, dato og tidspunkt (Bekreftelse per telefon eller mail)
Fortell foreldrene at dere skal ha samtale med tolk, dato og klokkeslett, også skriftlig informasjon, minn gjerne på dagen før
Forbered deg godt. Tenk igjennom hva som er viktigst. Skriv ned spørsmålene
Sett av god tid, ofte tar en tolkesamtale 1/3 lengre tid

Gjennomføring av samtalen

Ring tolken, fortell hvem du er og bekreft tolking. Fortell til tolken at nå slåes høyttaleren på.
Sett høyttaleren på og legg røret på bordet
Fortell til tolken hvem dere er og be han presenterer seg
Start samtalen. Fortell at både barnehagen og tolken har taushetsplikt. Husk å veksle ofte, ikke snakk for lenge om gangen
Snakk så naturlig som mulig
Se på foreldrene når du spør, ikke se på telefonen
Bruk du som tiltaleform, rett spørsmålet til den du vil ha svar fra
Omtal tolken som tolken
Snakk klart og tydelig, prøv å unngå faguttrykk
Spør foreldrene om de har spørsmål
Minn foreldrene på at de kan be om samtale når de ønsker det, også utenom vanlige samtaler
Avslutt
Takk for tolking

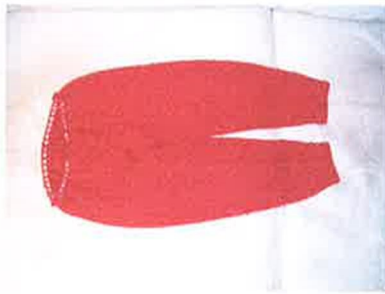
Temahefte I I, Kommunikasjon via tolk, Utlendingsdirektoratet

UTSTYRSLISTE

1 stk GENSER

1 stk ULLBUKSE

ULLSOKKER

VINTERSKO

VINTERDRESS

2 STRØMPEBUKSER

2 BODYER

BUKSE

BLEIER

SKLI SOKKER/TØFLER

REGNKLÆR

STØVLER

REGNVOTTER

2 PAR SOKKER

1 GENSER

